

No. 29119

—

**TURKEY
and
SWITZERLAND**

**Convention on social security (with final protocol). Signed at
Ankara on 1 May 1969**

Authentic texts: Turkish and French.

Registered by Turkey on 11 September 1992.

—————

**TURQUIE
et
SUISSE**

**Convention de sécurité sociale (avec protocole). Signée à
Ankara le 1er mai 1969**

Textes authentiques : turc et français.

Enregistré par la Turquie le 11 septembre 1992.

[TURKISH TEXT — TEXTE TURC]

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE İSVİÇRE ARASINDA SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti

ve

İsviçre Federal Konseyi

İki Devlet vatandaşlarının Türk ve İsviçre sosyal güvenlik mevzuatı bakımından durumlarını düzenlemeyi arzu ederek bir sözleşme yapmak kararlaştırmışlar ve bu maksatla,

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti,

Dişleri Bakanlığı Sosyal İşler Dairesi Genel Müdür Vekili Bay Zübeyir BENSANFI;

İsviçre Federal Konseyi,

Milletlerarası Sosyal Güvenlik Sözleşmeleriyle görevli Bay Cristoforo MOTTA'yı;

İki yetkili temsilcileri olarak tayin etmişlerdir.

Temsilciler usulî dairesinde tanzim edilmiş olan salâhiyet belgelerini teatü ettikten sonra aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır:

K I S I M I

Genel hükümler

Madde 1

1 — Bu Sözleşme aşağıda yazılı mevzuata uygulanır:

A - Türkiye'de:

a) İşçiler hakkında uygulanan sosyal sigortalar (Hastalık, ana-lik, malulülük, yaşlanma, ölüm, iş kazalarıyla meslek hastalıkları) hakkındaki mevzuat;

b) Devlet memur ve hizmetlileri kapsayan Emekli Sandığı hakkındaki mevzuat;

B - İsviçre'de:

a) Yaşlılık ve ölüm sigortası hakkındaki federal mevzuat;

b) Malulülük sigortası hakkındaki federal mevzuat;

c) İş kazalarıyla ilgili mütevellit olmayan kazalar ve meslek hastalıkları hakkındaki federal mevzuat;

d) Aarım işçileriyle küçük taruamlara ait aile yardımları hakkındaki federal mevzuat;

2 — Bu Sözleşme, bu maddenin 1 fıkrasında sayılan mevzuatı kodifiye eden, değiştiren veya tamamlayan her türlü mevzuata da uygulanır.

3 — Bu Sözleşme,

a) Yeni bir sosyal güvenlik dalının kurulmasına mütedair mevzuata Akıt Tarafların bu maksatla bir anlaşmaya varmalarıyla uygulanır;

b) Mevcut sigortaların yeni nüfus gruplarına teyidilme mütedair mevzuatın Resmî Gazete'de yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde ilgili Akıt Taraf buna muhalefet ettiğini diğer Akıt Tarafa bildirmediği takdirde bu mevzuata da uygulanır.

MADDE 2

1 — Bu Sözleşmede ve nihai Protokolda mevcut akitne hükümler saklı kalmak kaydıyla, Akıt Taraflardan birinin vatandaşlarıyla bunların aile fertleri ve ölümlerinde hak sahibi kimseleri, diğer Akıt Taraf mevzuatı bakımından, bu Akıt Taraf vatandaşlarıyla aynı mükellefiyetlere tabidirler ve bu mevzuatla sağlanan yardımlardan aynı şartlarla yararlanırlar.

2 — İsviçre dışında bulunan İsviçre vatandaşlarının istağe bağlı emeklilik sigortasına, İsviçre'deki bir işveren hesabına İsviçre dışında çalışan İsviçre vatandaşlarının emeklilik sigortasına ve İsviçre dışında ikamet eden yabancı ve mabul İsviçre vatandaşlarına mahsus sosyal yardım mahiyetindeki yardımlara müteallik mevzuatın tatbikatında 1 inci fıkrada yazılı esit muamele prensibi uygulanmaz.

Madde 3

Bu Sözleşmede ve nihai Protokolda mevcut akitne hükümler saklı kalmak kaydıyla 1 inci maddede yazılı mevzuat gereğince sosyal güvenlik yardımlarına hak kazanmış bulunan Türk ve İsviçre vatandaşları, Akıt Taraflardan birinin ülkesinde ikamet ettikleri sürece, bu yardımlardan tam olarak ve hiçbir kesintiye tabi olmaksızın yararlanırlar. Aynı hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu yardımlar, diğer Akıt Tarafın üçüncü bir ülkede ikamet eden vatandaşlarıyla aynı şart ve ölçülerle sağlanır.

K I S I M II

Uygulanacak mevzuat

Madde 4

1 — Akıt Taraflardan birinin mesleki bir faaliyet icra eden vatandaşları bu faaliyeti hangi Taraf ülkesinde icra ediyorlarsa o Tarafın mevzuatına tabi olurlar.

2 — Bir kimsenin 1 inci fıkraya hükümlerine göre her iki Taraf ülkesinde icra ettiği mesleki faaliyetleri dolayısıyla iki Tarafın da mevzuatına tabi olduğu takdirde, bunlardan her birinin sigortasına ödenecek primler yalnız o Taraf ülkesinde icra edilen mesleki faaliyetten elde edilen kazançlara göre hesaplanır.

Madde 5

1 — 4. maddenin 1 inci fıkrası istisna olarak, İsviçre vatandaşları, Türkiye malulülük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına, yalnız yazılı mürcacaatları üzerine tabi olurlar.

2 — Aşağıda yazılı her iki maddenin birinci fıkrasının istisnalarını teşkil eder:

a) Merkezi Akıt Taraflardan birinin ülkesinde bulunan bir teşebbüs tarafından çalıştırılan ve geçici bir için İsviçre için diğer Akıt Taraf ülkesine gönderilen işçiler, ilk 24 aylık süre içinde, teşebbüs merkezinin bulunduğu ülke mevzuatına tabi olmaktan devam ederler.

Diğer Akıt Taraf ülkesindeki çalışma bu süreyi aşmış takdirde, teşebbüs merkezinin bulunduğu Taraf mevzuatına uygulanmasına, İki Tarafın yetkili makamları arasında inütabuk kalınacak bir süre için, istisna olarak, devam edilebilir.

b) Merkezi Akıt Taraflardan birinin ülkesinde bulunan bir işletme teşebbüsü tarafından diğer Akıt Tarafın ülkesinde çalıştırılan işçiler, teşebbüs merkezinin bulunduğu Taraf mevzuatına, bu Taraf ülkesinde çalışıyorlarsa aynı esamde çalışırlar.

3 — Bu kadar ki, teşebbüsün, diğer Akıt Taraf ülkesinde bir şubesi veya bir daimi temsilciliği varsa, bu şube veya temsilcilik tarafından çalıştırılan işçiler, teşebbüs tarafından geçici olarak o Tarafa gönderilmiş olurlar müstesna, buldukları Tarafın mevzuatına tabi olurlar.

c) Taraflardan birinin resmi dairesinde çalışan işçilerden geçici olarak diğer Taraf ülkesine gönderilenler, gönderen Tarafın mevzuatına tabi olurlar.

d) (a) ve (b) bentleri hükümleri işçilerin vatandaşlık durumuna bakılmaksızın uygulanır.

Madde 6

1 — Akıt Taraflardan birinin vatandaşı olup diğer Akıt Tarafın memuru Diplomatik misyon ve Konsolosluk Üyesi olarak gönderilen kişiler, temsil edilen Tarafın mevzuatına tabi olurlar.

2 — Akıt Taraflardan birinin vatandaşı olup bu Tarafın diğer Akıt Taraf ülkesindeki Eticilik ve Konsolosluklarında çalıştırılan kimseler, ülkesinde çalıştıkları Tarafın mevzuatına tabi olurlar. Şu kadar ki, bu kimseler, çalışmaya başladıkları veya bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde eticilik ve konsoloslukla temsil edilen Akıt Tarafın mevzuatına tabi olmayı isteyebilirler.

3 — Bu maddenin 2 nci fıkrası hükümleri, 1 inci fıkrada sözü konusu olan kimselerin vatandaşı olup onların şahsî hizmetlerinde çalıştırılan kimseler hakkında da kıyas yoluyla uygulanır.

4 — 1. - 2. fıkralar hükümleri fahri konsolosluklar Üyeleri ile bunların hizmetlileri hakkında uygulanmaz.

Madde 7

Akıt Tarafların yetkili makamları, aralarında anlaşmak suretiyle, 1-6 nci maddeler hükümlerinden istisnalar yapabilirler.

KISIM III

Özel Hükümler

1. BÖLÜM

Malullük, yaşlılık ve ölüm

A - İsviçre mevzuatının uygulanması:

Madde 8

1 — Bu maddenin 2 nci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Türk vatandaşları İsviçre yaşlılık ve ölüm sigortalarından sağlanan normal aylıklarla sakatlarla mahsus yardımlardan, İsviçre vatandaşları ile aynı şartlarla yararlanırlar.

2 — İsviçre'de ikamet etmeyen bir Türk vatandaşının hak kazanmış kısmi normal aylığın tutarı, tam normal aylığın en çok yüzde onunu aşmıyacağıdır. Türk vatandaşına, yalnız ödenecek aylığın peşin değerine eşit bir toplan ödeme yapılır. Kendisine kümülyatik bağlanmış olan Türk vatandaşları İsviçre Ülkesinden devamlı olarak ayrıldığı takdirde de kendisine, aynı şekilde, bir toplan ödeme yapılır.

Kümülyatik normal aylık tutarı tam normal aylığın yüzde onundan fazla yüzde yirmisinden az olduğu takdirde, İsviçre'de ikamet etmeyen veya İsviçre'den devamlı olarak ayrılan Türk Vatandaşları, aylık veya toplan ödeme şekillerinden birini seçebilirler. Bu seçme, sigortalının İsviçre dışındaki ikamet etmesi halinde, aylık bağlanma talebinde bulunduğu zaman, daha önce böyle bir aylık bağlanmış olmasa bile İsviçre'den ayrıldığı tarihte yapılır.

İsviçre sigortasınca böyle bir toplan ödeme yapıldığı takdirde, genel aylık bağlanmış olan kısma, gerideki ödemünde hak sahibi kimselerin o tarihte kadar ödemesi olan primler dolayısıyla sigortadan başkasına bir hak talebinde bulunamazlar.

Madde 9

1 — İsviçre'de ikamet eden Türk vatandaşları, malullük halinin süzüm geldiği tarihten hemen önce, İsviçre sigortasına en az tam bir yıllık prim ödemesi olmak şartıyla, İsviçre malullük sigortasından rehabilitasyon yardımları yapılmasını isteyebilirler.

2 — Sigortalılara kazanç getiren bir işte çalışmayan ve Türk vatandaşlığı olan karıları ile dul karıları ve sigortalılara kayıt olmayan çocukları, ancak malullük halinin vukuca geldiği tarihten hemen önce aralıksız olarak en az bir yıl süreyle İsviçre'de ikamet etmiş olmaları şartıyla, İsviçre malullük sigortasından rehabilitasyon yardımları yapılmasını isteyebilirler. Ayrıca, İsviçre'de malul olarak doğmuş ve doğum tarihlerinden itibaren aralıksız olarak İsviçre'de ikamet etmiş bulunan çocuklardan kayıt olmayanlar da bu yardımlardan yararlanabilirler.

Madde 10

1 — Bu maddenin 2 ve 3 üncü fıkraları hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Türk vatandaşları, İsviçre malullük sigortasından bağlanan normal aylıklarla sakatlarla mahsus yardımlardan, İsviçre vatandaşları ile aynı şartlarla yararlanırlar.

2 — Malullük derecesi yüzde elliden az olanlara bağlanan normal aylıklar, İsviçre'den devamlı olarak ayrılan Türk vatandaşlarına ödenmez. İsviçre malullük sigortasından kendisine yarım-aylık bağlanmış olan bir Türk vatandaşı, İsviçre dışında ikamet ettiği takdirde, maluliyetin artması halinde de, bu yarım aylığın ödenmesine, hiç bir değişiklik yapılmadan, devam edilir.

3 — İsviçre malullük sigortasından bir Türk veya İsviçre vatandaşına bağlanacak normal malullük aylığının hesabına esas olacak prim ödeme sürelerinin tespitinde, Türk mevzuatına tabi olarak geçen prim ödeme süreleri, İsviçre'de geçen prim ödeme süreleri ile aynı zamana rastlamamak şartıyla, İsviçre'de geçen prim ödeme süreleri olarak kabul edilir. Bunu yaparken 1 inci maddenin 1 inci fıkrasının A bendinin (a) bölümünde yazılı Türk mevzuatına göre her 30 prim ödeme günü, İsviçre mevzuatına tabi olarak geçen bir prim ödeme ayına muadil sayılır. Ortalama yıllık gelirin tayininde yalnız İsviçre'de geçen prim ödeme süreleri nazara alınır.

4 — Yukarıdaki fıkraya göre tespit edilen bir malullük aylığının kesilmesi onun yerine normal yaşlılık veya normal ölüm aylığının bağlanacağı hallerde, yaşlılık veya ölüm aylığı, yalnız İsviçre'de geçen prim ödeme süreleri nazara alınmak suretiyle hesaplanır. Şu kadar ki, 12 nci maddenin hükümleri uygulanmak suretiyle Türk mevzuatına göre bir yaşlılık veya ölüm aylığına hak kazanılmadığı takdirde, Türk mevzuatına tabi olarak geçen süreler, İsviçre mevzuatına göre bağlanacak aylığın hesabına esas olan prim ödeme sürelerine eklenir.

Madde 11

Türk vatandaşları, İsviçre malullük yaşlılık ve ölüm sigortalılarından bağlanan olağanüstü aylıklardan, aylık talep tarihinden hemen önce, yaşlılık aylığı bahis konusu ise en az 10 yıl; ölüm veya malullük aylıkları veya bu aylıklar kesilerek onlara yerine bağlanacak yaşlılık aylığı bahis konusu ise en az 5 yıl süre ile aralıksız olarak İsviçre'de ikamet etmiş olmak şartıyla ve İsviçre'de ikamet ettikleri süreç, İsviçre vatandaşları ile aynı şartlarla yararlanırlar.

B — Türk mevzuatının uygulanması:

Madde 12

1 — Türk mevzuatına göre sağlanan yaşlılık ve ölüm aylıklarına hak kazanılıp kazanılmadığının tespitinde, İsviçre yaşlılık ve ölüm sigortalılarına tabi olarak geçen prim ödeme süreleri, Türk mevzuatına tabi olarak geçen prim ödeme süreleri ile, bu süreler aynı zamana rastlamamak şartıyla, birleştirilir. Türk mevzuatına tabi olarak geçen prim ödeme süreleri, yerine göre, en az 360 gün veya 12 aydan az olduğu takdirde, bu hüküm uygulanmaz.

2 — Birinci fıkrada öngörülen yardımlara hak kazanılması, prim ödeme sürelerinin belli bir işte geçmiş olması şartına bağlı bulunduğu takdirde, bu yardımlara hak kazanılabilmesi için, İsviçre'de yalnız işte geçen prim ödeme süreleri nazara alınır. Sigortalı, bu sürelerinin birleştirilmesine rağmen, söz konusu özel hükümlere göre sağlanan yardımlardan yararlanma şartlarını yerine getiremediği takdirde, öngörülen süreler, genel hükümlere göre sağlanan yardımlara hak kazanılıp kazanılmadığının tespitinde nazara alınır.

3 — Yukarıdaki 1 ve 2 nci fıkralar hükümleri uygulanmak ve İsviçre prim ödeme süreleri nazara alınmak suretiyle, Türk mevzuatına göre bir yardıma hak kazanıldığı takdirde, yardım tutarı aşağıda belirtildiği şekilde hesaplanır:

a) Yetkili Türk Kurumu, önce, 1 ve 2 nci fıkralar gereğince birleştirilen sürelerle tamamını bu kurumun uyguladığı mevzuata tabi olarak geçmiş olsaydı hak kazanılacak aylık tutarı ne olacak idiyse onu tespit eder; şu kadar ki, aylığın hesabına esas olacak kazançlar yalnız Türkiye'de geçen sigortalılık süreleri nazara alınarak tespit edilir.

b) Bu şekilde elde edilecek nazari aylık tutarı, gerekirse, Türk mevzuatında belirtilen asgari aylık tutarına (bağ) edildikten sonra, yetkili kurumun ödeyeceği kümülyatik aylık tutarı, bu nazari tutar üzerinden ve kurumun uyguladığı mevzuata tabi olarak geçen prim ödeme sürelerinin iki Akit Taraf mevzuatına göre gerekli prim ödeme süreleri toplamına oranı dahilinde tespit edilir.

4 — Yalnız yetkili kurumun uyguladığı mevzuata tabi olarak geçen prim ödeme süreleri nazara alınmak suretiyle, bu mevzuata göre hesaplanan yardım tutarı, bu ödeleyen hükümleri uygulamak suretiyle Akit Tarafların sigortalılarına bağlanan yardımların toplamından fazla olduğu takdirde, aradaki fark yetkili kurum tarafından, sigortalıya veya hak sahibi kimselerine ödenir.

Madde 13

1 — Bir sigortalı, yalnız Türk mevzuatına göre geçen prim ödeme süreleri nazara alınmak suretiyle, bu mevzuata göre malullük aylığına hak kazanmadığı takdirde, İsviçre yaşlılık ve ölüm sigortalılarına tabi olarak geçen prim ödeme süreleri de, aynı zamana rastlamamak şartıyla, bu yardım hakkının doğması bakımından, gerekli olduğu ölçüde, Türk mevzuatına göre geçen prim ödeme süreleri ile birleştirilir. Türk mevzuatına tabi olarak geçen prim ödeme süreleri yerine göre, en az 360 gün veya 12 aydan az olduğu takdirde, bu hüküm uygulanmaz.

2 — Sigortalıya, İsviçre malullük sigortasınca aylık bağlanmışsa 1 inci fıkraya hüküm uygulanmaz.

Madde 14

Kendisine İsviçre malullük sigortasından yarım-normal aylık bağlanmış olan ve Türkiye'de ikamet eden bir sigortalı, Türk mevzuatına göre malul sayılabilecek bir duruma gelmiş ise, İsviçre sigortasından bağlanmış yarım-aylığın tespitinde nazara alınmak suretiyle haric olmak üzere, yalnız Türk mevzuatına tabi olarak geçen prim ödeme sürelerine göre malullük aylığına hak kazanıyorsa, bu yardımdan da yararlanır.

Madde 15

12 — 14 üncü maddeler hükümlerinin uygulanmasında,

a) Bir kısım, Türk mevzuatına tabi olmadan önce İsviçre yaşlılık ve ölüm sigortalılarına tabi olmuş ise, söz edilen İsviçre sigortasına ilk defa tabi olduğu tarih, 1 inci maddenin 1 inci fıkrasının A bendinin (a) bölümünde belirtilen Türk mevzuatına ilk defa tabi olduğu tarih sayılır.

b) Prim ödeme sürelerinin birleştirilmesinde ve prim ödeme süresi ile orantılı aylık tutarının tespitinde, İsviçre yaşlılık ve ölüm sigortalı mevzuatına göre bir prim ödeme ayı, Türk mevzuatına göre, 30 gün veya 1 ay prim ödeme süresi gibi sayılır.

Madde 16

Türk mevzuatına göre sigortaya isteğe bağlı olarak devam edilmek isteniyorsa, İsviçre mevzuatına tabi olarak geçen prim ödeme süreleri de nazara alınır.

2. BÖLÜM

İşkazası ve meslek hastalıkları

Madde 17

1 — Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre sigortalı olan Türk veya İsviçre vatandaşlarıyla üçüncü bir devletin vatandaşları, diğer Akit Taraf Ülkesinde buldukları sırada bir işkazasına uğradıkları veya bir meslek hastalığına tutuldukları takdirde, bu Tarafın yetkili kurumundan, gerekli her türlü sağlık yardımlarının yapılmasını isteyebilirler.

2 — Bir işkazası veya meslek hastalığı sonucu, Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre sağlık yardımı talep etme hakkına sahip bulunan Türk ve İsviçre vatandaşlarıyla üçüncü bir devlet vatandaşları, sağlık yardımlarından faydalandıkları sırada, yetkili kurumun önceden müzakeresi alınarak partiyle, ikametgâhlarını diğer Akit Taraf Ülkesine naklettikleri takdirde bu yardımlardan faydalanma hakkını muhafaza ederler. İkametgâhı değiştirilmesinde tıbbi bir mahzur görülmediği ve üçüncü devletin yanına gitmediği takdirde, bu maddede belirtilir.

3 — Bu maddenin 1 ve 2 nci fıkralarında bahsölünen kimselere yapılacak sağlık yardımları, buldukları yerde yetkili makamlarca tayin edilecek sigorta kurumlarının uygulandığı mevzuata göre sağlanır.

4 — Protezlerle önemli yükün tutan diğer sağlık yardımlarının sağlanması, acil halde mümkün olmak şartıyla, bu yardımların bedelini ödeyecek olan kurumun müzakeresine bağlıdır.

Madde 18

1 — Bağlanmış gelirleri, emazası yardımları ve üçüncü kişiler için yapılacak sağlık yardımları hariç olmak üzere, Türk ve İsviçre vatandaşlarına Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre yapılacak para yardımları, 17 nci maddenin 1 inci ve 2 nci fıkralarında öngörülen hallerde, yardımcı yapmakla yükümlü kurumun isteği üzerine ve bu kurumun uyguladığı mevzuatta belirtilen usuller dahilinde ödenir.

2 — Yetkili kurum, gönderdiği yazıda, ilgiliye verilecek olan tutarı ile ödemenin devam edeceği süreyi de belirtir.

Madde 19

Yardımları yapmakla yükümlü olan kurum, 17 ve 18 inci maddelere göre sağlanmış olan yardımların tutarını, yönetim masrafları hariç olmak üzere, bu yardımları yapmış olan kurumu öder. 17 nci maddede öngörülen yardımlar için bu ödeme, yetkili makamlar arasında mutabık kalınacak bir usule göre götürülür olarak da yapılabilir.

Madde 20

Meslek hastalığı hallerinde, Akit Tarafların yetkili kurumları kendi mevzuatlarını uygularlar.

Madde 21

1 — Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre, işkazaları ve meslek hastalıkları sonucu kazanma gücündeki azalmaya derecesinin ve hak kazanılan yardım miktarının tespitinde, diğer Akit Tarafın mevzuatına göre işkazası veya meslek hastalığı olarak kabul edilmiş olan kaza ve hastalıklar da nazara alınır.

2 — Aynı tarihlerde vukuca gelen ve iki Akit Taraf mevzuatına göre de yardım yapılmasına hak kazandıran işkazaları ile meslek hastalıklarının sebep olduğu daimi işgöremezlik derecesine göre hesaplanan yardım miktarlarının tespitinde aşağıda yazılı hükümler uygulanır.

a) Daha önce vukuca gelmiş olan işkazası veya meslek hastalığı sebebiyle bağlanmış olan gelirlerin ödenmesine devam edilir. Şayet, yardım hakkı bu maddenin 1 inci fıkrasındaki hükümlerle uygulanmak zorunda kalmış bulunuyorsa, öncelik kaza veya meslek hastalığı vakası için yetkili olan kurum, para yardımının, o kaza veya meslek hastalığı neticesinde kazanma gücünde vukuca gelen azalmaya derecesine tekabül eden kısmını öder.

b) Sonradan vukuca gelen işkazası veya meslek hastalığı için yetkili olan kurum, bu kaza veya meslek hastalığı dolayısıyla kendi mevzuatına göre tespit edeceği işgöremezlik derecesine tekabül eden yardım tutarını tespit eder.

Madde 22

1 — Bir kimse, Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre, diğer Akit Taraf Ülkesinde maruz kaldığı bir hasar dolayısıyla yardım talep ettiği ve bu hasar dolayısıyla üçüncü şahıstan tazminat isteme hakkına sahip bulunduğu takdirde, aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) Türkiye, sigortalının hakları konusunda İsviçre Sigorta Kurumunun hâlefiyet hakkını tanıır;

b) İsviçre, Türk Sigorta Kurumunun üçüncü kişilere doğrudan doğruya rücu hakkını tanıır.

2 — Aynı sigorta vakası için yaptıkları yardımlar dolayısıyla, her iki Akit Taraf tazminat talep etme hakkına sahip oldukları takdirde, kurumlar müteahhül olacakları şartları ve alınacak tazminatı yaptıkları yardımlarla orantılı olarak aralarında paylaşurlar.

3. BÖLÜM

Aile yardımları

Madde 23

İsviçre'de tarım işlerinde çalışan ve çocukları Türkiye'de bulunan Türk işçileri, İsviçre'de çalıştıkları sürece, İsviçre federal mevzuatında öngörülen çocuk yardımlarından faydalanırlar.

K I S I M I V

Çeşitli hükümler

Madde 24

1 — Bu Sözleşmenin uygulanmasında «Yetkili Makam» tabiri, Türkiye Bakanından: Çalışma Bakanlığını, İsviçre Bakanından: Sosyal Sigortalar Federal Ofisini, ifade eder.

2 — Yetkili makamlar,

a) Bu Sözleşmenin uygulanması için gerekli idari anlaşmaları yaparlar,

b) Bu Sözleşmenin uygulanması amacıyla aldıkları bütün tedbirler hakkında birbirlerine bilgi verirler;

c) Mevzuatlarında yapılan değişiklikler hakkında birbirlerine bilgi verirler;

d) Özellikle, her Akit Tarafın iribat kurumları tayin edilmesi hususunda mutabakata varabilirler.

e) Aralarında anlaşmak suretiyle, hukuki tasarrufların taahhütü ile ilgili hükümleri tespit edebilirler.

Madde 25

1 — Bu Sözleşmenin tatbikatında yetkili makam ve kurumlar kendi sosyal güvenlik mevzuatlarını uyguluyorlarmış gibi hareket ederler.

2 — Malîliyet derecesinin tayininde, Akit Taraflardan her birinin kurumları, icabında, diğer Taraf kurumlarına temin edilen tıbbî raporlarla sair bilgilere göre işlem yaparlar. Şu kadar ki, kurumların istorahtalyi diledikleri bir hakime muayene ettirme hakları saklıdır.

Madde 26

1 — Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre, bu Tarafın mevzuatının uygulanmasında düzenlenen belgeler için tanımlanmış olan pul ve resim muafiyetli ve indirimi, diğer Akit Taraf mevzuatının uygulanmasında düzenlenen belgelere de şamilidir.

2 — Akit Tarafların yetkili makam ve kurumları, bu Sözleşmenin uygulanmasında kendilerine verilecek olan her türlü belgelerin ölçülük veya konsolosluklarca vize edilmesini istemeyeceklerdir.

Madde 27

1 — Bu Sözleşmenin uygulanmasında, Akit Tarafların resmî dilleriyle yazılmış olan belgeler kabul edilir.

2 — Bu Sözleşmenin uygulanması maksadıyla, Akit Tarafların sigorta kurumları, idari anlaşma ile tespit edilecek usullere göre, doğrudan doğruya kendi aralarında veya iribat kurumları aracılığı ile ve kendi resmî dilleri ile yazışma yapabilirler.

Madde 28

Uygulanan mevzuata göre, Akit Taraflardan birinin bir kurumuna belirli bir süre içinde verilmesi lazım gelen dilekçe, bildiri veya müzakeratlar, aynı süre içinde diğer Akit Tarafın ona tekabül eden bir kurumuna verildiği takdirde kabul edilir. Bu halde, meskur dilekçe, bildiri veya müzakerat alan kurum, alındığı tarihi de belirtmek suretiyle, bunları, geçikmesizlik diğer Akit Tarafın yetkili kurumuna gönderir.

Madde 29

1 — Bu Sözleşme gereğince bir yardım yapmakla yükümlü olan kurumlar, bu yardım tutarını, transfer tarihinde mer'ül olan kur üzerinden, kendi paraları ile ödeyerek yükümlülüklerini yerine getirmiş olurlar.

2 — Bu Sözleşme ile nihai Protokolü gereğince yapılacak para transferleri döviz alış vergisini kısıtlayan hükümlere tabii değildir.

Madde 30

1 — Bu Sözleşmenin uygulanmasından doğacak anlaşmazlıklar, iki Akit Tarafın yetkili makamları arasında anlaşmak suretiyle çözümlenir.

2 — Anlaşmazlığın bu suretle çözümlenememesi halinde, anlaşmazlık bir hakem heyetine tevdi edilir; hakem heyeti anlaşmazlığı bu Sözleşmenin esasları ve esprisi içinde çözümler. Bu heyetin teşekkülü ve çalışma usulleri Akit Taraflar arasında anlaşmak suretiyle tespit edilir.

KISIM V

Geçici ve son Aklâmlar

Madde 31

1 — Bu Sözleşme, yürürlük tarihinden önceki devreler için hiç bir hak doğurmaz.

2 — Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden önce, Akit Taraflardan birinin mevzuatına tabi olarak geçmiş olan bütün prim ödeme üreleriyle ikamet süreleri, bu Sözleşme hükümlerine göre bir yardıma hak kazanıp kazanılmadığının tespitinde nazara alınır.

3 — Bu maddenin 1. fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, sözleşmenin yürürlüğe girmesinden önce vukua gelmiş olan ölüm ve yaşlılık halleri için dahil, bu Sözleşme hükümlerine göre yardım hakkı doğar.

Su kadar ki, Levçre yaşlılık ve ölüm sigortasından bağlanan normal aylıklar vâhşik veya ölüm halinde 31 Aralık 1939 dan sonra vukua gelmiş olması ve sigorta primlerinin, yaşlılık ve ölüm sigortaları hakkındaki federal kanununun 18 inci maddesinin 3 üncü fıkrası gereğince geri verilmemiş bulunması şartıyla, tabiiat edilir.

4 — Toplan ödeme yapılmak veya sigorta primleri iade edilmek suretiyle tasfiye edilmiş haklar için bu Sözleşme hükümleri uygulanmaz.

Madde 32

Sözleşmeye ekli nihai Protokol Sözleşmenin ayrıntı parçasıdır.

Madde 33

1 — Bu Sözleşme tasdik edilir ve tasdik belgeleri en kısa zamanda BERN'de tesli edilir.

2 — Sözleşme, tasdik belgelerinin tesli edildiği tarihi takip eden ikinci ayın birinci günü, 1 Ocak 1969 tarihinden muteber olmak üzere, yürürlüğe girer.

Madde 34

1 — Bu Sözleşme bir senelik süre için akdedilmiştir. Sözleşme, Akit Taraflardan biri tarafından feshedilmediği ve fesih keyfiyeti sürenin bitiminden en az üç ay önce diğer Akit Tarafa bildirilmediği takdirde, her yıl yenilenmiş olur.

2 — Sözleşmenin feshi halinde, sözleşme hükümleri gereğince kazanılmış olan haklar devam eder. Sözleşme hükümlerine göre ileride hak kazanılacak yardımlar anlaşılmaları tanımlanır.

Uyuşu dairesinde yetkili kılınmış temsilciler bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Ankara'da 1 Mayıs 1969 tarihinde Türkçe ve Fransızca ikişer nüsha ve her iki metin aynı derecede muteber olmak üzere düzenlenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti adına

İsviçre Federal
Konseyi adına

Türkiye - İsviçre Sosyal Güvenlik Sözleşmesine Ek

Nihai Protokol

Buğün, Türkiye - İsviçre Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin (Aşağıda Sözleşme olarak isimlendirilmiştir) imzası sırasında, iki Akit Tarafın tam yetkili temsilcileri aşağıda yazılı hususlarda mutabık kaldıklarını beyan etmişlerdir :

1 — Akit Taraflardan herbiri, kendi ülkesinde bulunan bir kimsenin diğer Tarafın sigortasına isteğe bağlı olarak tabii olmasına veya sigortaya isteğe bağlı olarak devam etmesine mani olunmaması hususunda mutabık olduklarını beyan eder.

2 — Sözleşmenin 2 nci maddesinin talibinde, kaza ve hastalık sigortası hakkındaki 13 Haziran 1911 tarihli kanununun, yabancılarla ödenecek yardımlarda indirim yapılmaması öngören 90 nci maddesi hükümünün Türk vatandaşlarıyla, vatandaşlık durumları ne olursa olsun, bunların hak sahipleri hakkında uygulanmaz.

3 — Sözleşmenin uygulanmasında, "İkamet" tabiri mutad İkamet anlamındadır.

4 — Sözleşmenin 3 üncü maddesinin 2 nci fıkrasının (a) bendinde söz konusu olan hallerde, Akit Taraflardan herbirinin ulusturma teşebbüsleri, kimlerin geçici olarak diğer Tarafa gönderildiğini, o Tarafın yetkili kurumuna bildirirler.

5 — Sözleşmenin 3 üncü maddesinin 2 nci fıkrasında öngörülen toptan ödeme, İsviçre mevzuatına göre ödenecek aylığın sigorta vakasının vukuğu geldiği tarihteki peşin değerine, veya, ilgili İsviçre'den ayrılmış aylığın bağlanmasından sonra olduğu takdirde, ayrılma tarihindeki peşin değerine eşittir.

6 — İsviçre'de oturan Türk vatandaşlarının her takvim yılı içinde en çok üç ay süre ile İsviçre'den ayrılmaları halinde, Sözleşmenin 11 nci maddesi anlamında, İsviçre'deki İkametlerine ara verilmiş sayılmaz. Buna karşılık, İsviçre'de İkamet eden Türk vatandaşlarının İsviçre mahallük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabii tutulmadıkları süreler, sözü geçen maddede belirtilen İkamet sürelerinin hesabına nazara alınmaz.

7 — İsviçre'de oturmayan Türk vatandaşlarının bir kaza veya hastalık sonucu olarak İsviçre'deki faaliyetlerini terketmeye mecbur olmaları halinde, mahallük halinin ortaya çıkmasına kadar İsviçre'de kalışları süre, İsviçre mahallük sigortasına göre sigortalılık süresi olarak kabul edilir.

8 — İsviçre yaşlılık ve ölüm sigortalarına ödenen primlerin, sözleşmenin yürürlüğe girmesinden önce, geri verilmiş olman, sözleşmenin 11 üncü maddesine göre olağanüstü aylık bağlanmasına mani teşkil etmez; şu kadar ki, bu halde, geri verilen primlerin tutarı, ödenecek aylıklara mahsup edilir.

9 — Türk vatandaşlarına geri verilmiş olan yaşlılık ve ölüm sigortası primleri İsviçre sigortasına yeniden transfer edilemez. Bu primlerden dolayı İsviçre sigortasından hiç bir hak talep edilemez.

10 — Sözleşmenin idari ve tıbbi yardımlaşmaya mütedair hükümleriyle 22 nci ve 23 üncü maddeleri hükümleri, mesleki olmayan ve İsviçre yetkili kurumunca yardım yapılan kazalar hakkında da uygulanır.

11 — Halen yürürlükteki İsviçre mevzuatının uygulanmasında, İsviçre'de tarım işlerinde çalışmayan Türk işçilerinin İsviçre dışında İkamet eden çocukları için de çocuk zamlarından faydalandırılmakta oldukları müşahede olunmuştur.

Türkiye'de alle yardımlarının ihdası hakkında yeni bir kanun kabul edilmesi halinde, eşit muamele prensibine dayanarak, bu konuda İsviçre ile bir anlaşma aktine Türkiye'nin Amade olduğu Türk Heyetince belirtilmiştir.

12 — Sözleşmenin 29 uncu maddesinin 2 nci fıkrasında söz konusu para transferleri, başlıca sigorta yardımları, isteğe bağlı sigorta primleri ve sözleşmenin 22 nci maddesinde öngörülen zarar tazmini ile ilgili ödemeleri içine alır.

13 — Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihte, sigortanın mahallüğün vuku bulduğu Taraf ülkesinde İkamet etmekte olan halinde de, sözleş-

menin mahallük yardımları hakkındaki 31 inci maddenin 2 nci fıkrası hükümlü uygulanır.

Ote yandan, Taraflardan birinin mevzuatına göre bağlanmış olup, ilgili İsviçre'den ayrılmış olman sebebiyle, bu Taraf mevzuatı uyarınca ödenmesi durdurulmuş olan yardımlar, sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren ve sözleşme hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ödenir.

14 — Türk işçileri, kaza ve hastalık sigortaları hakkındaki 13 Haziran 1911 tarihli İsviçre Federal Kanununa göre, benüz üç ve tedavi sigortasına girmemiş oldukları takdirde, işverenler bunların böyle bir sigortaya kaydolunmalarını sağlanmaya çalışırlar ve işçiler bunu yapmadıkları takdirde işverenleri onları sigortaya kendileri kaydettirirler. İşçiler arasında yapılmış anlaşmalar mahfuz kalmak şartıyla, sigorta primleri işçilerin Devletlerinden kesilebilir.

15 — İsviçre hastalık sigortasına giriş aşağıda yazıldığı şekilde kolaylaştırılmıştır :

a) Akit Taraflardan birinin vatandaşı İkametgâhını Türkiye'den İsviçre'ye naklettiği ve Türkiye Hastalık Sigortasından ayrıldığı takdirde, bu kimsa, İsviçre yetkili makamı tarafından tanınan hastalık sandıklarından birine müracaat ederek gerek günlük ödemeler, gerekse sağlık yardımları bakımından sigortalı olmayı isteyebilir. Bu takdirde, aşağıda yazılı şartları yerine getirmiş olmak kaydıyla, sandık, o kimseyi sigortalı olarak kabul etmeye mecburdur :

— Sigortaya kabul için gerekli diğer şartları yerine getirmiş olmak,
— İkametgâhını nakletmeden önce Türkiye'de hastalık sigortasına tabii olmak,

— Türkiye mevzuatına göre sigortalılığın sona erdiği tarihten itibaren en geç üç ay içinde İsviçre'deki bir hastalık sandığına müracaatı bulunmak,

— İkametgâhını, sadece tıbbi tedavi veya kür tedavisi maksadıyla değiştirmiş olmamak,

b) Akit Taraflardan birinin vatandaşı olan kimsenin karısı ve 20 yaşından küçük çocukları, yukarıdaki şartları yerine getirmiş oldukları takdirde, sağlık yardımları bakımından, yetkili makam tarafından tanınmış hastalık sandıklarından birine kaydolunma hakkına sahiptirler. Eg ve çocukların, sigortalının geçirdiği yükümlü olduğu kimseler sıfatıyla yardımlardan yararlandırılmaları halinde, bunlar sigortaya kaydolunmuş kimseler olarak kabul edilirler,

c) Yardıma hak kazanıp kazanmadığının tespitinde, Türkiye hastalık sigortasına tabii olarak geçmişi sigortalılık süreleri de nazara alınır. Şu kadar ki, analık yardımları bahis konusu olan hallerde, sigortalının en az üç aydan beri bir İsviçre hastalık sandığına kayıtlı olman şarttır.

16 — a) Akit Taraflardan birinin İsviçre yetkili makamı tarafından tanınmış hastalık sandıklarından birine kayıtlı bulunan vatandaşları İkametgâhlarını Türkiye'ye naklettikleri ve orada hastalık ve analık sigortalarına tabii bir işte çalıştıkları zaman, bu sigortalardan sigortalılarla bunların alle fertlerine sağlanan para ve tedavi yardımlarından faydalanmaya hak kazanıp kazanmadıklarının tespitinde, sözü edilen sandıklar mevzuatına göre geçen prim ödeme süreleri de nazara alınır.

b) Türkiye'de İkamet eden ve Türkiye mevzuatına göre tam veya kısmi aylık veya gelir bağlanmış olan Türk veya İsviçre vatandaşlarıyla bunların alle fertleri, hastalıkları halinde Türkiye mevzuatına göre sağlanan sağlık yardımlarından faydalanırlar.

Ankara'da, 1 Mayıs 1969 tarihinde, Türkçe ve Fransızca ikişer nüsha olarak ve her iki metin de aynı derecede muteber olmak üzere düzenlenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti adına

İsviçre Federal
Konseyi adına

CONVENTION¹ DE SÉCURITÉ SOCIALE ENTRE LA SUISSE ET LA RÉPUBLIQUE DE TURQUIE

Le Conseil fédéral suisse
et

Le Gouvernement de la République de Turquie,
Animés du désir de régler la situation des ressortissants des deux Etats au regard des législations turques et suisses relatives aux assurances sociales, ont résolu de conclure une Convention et, à cet effet, ont nommé leurs plénipotentiaires, à savoir :

Le Conseil fédéral suisse,
Monsieur Cristoforo MOTTA Délégué
aux Conventions Internationales de Sécurité Sociale,
Le Gouvernement de la République de Turquie,
Monsieur Zübeyir BENSAN, Directeur Général a.i. du Département des Affaires Sociales au Ministère des Affaires étrangères,
lesquels, après avoir échangé leurs pleins pouvoirs reconnus en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes :

TITRE PREMIER

Dispositions générales

Article premier

1 — La présente Convention s'applique

A. En Turquie :

a) aux législations concernant les assurances sociales des travailleurs salariés (maladie, maternité, invalidité, vieillesse, décès, accidents du travail et maladies professionnelles)
b) à la législation concernant la Caisse de retraites des fonctionnaires et des employés d'Etat;

B. En Suisse :

a) à la législation fédérale sur l'assurance-vieillesse et survivants;
b) à la législation fédérale sur l'assurance-invalidité;
c) à la législation fédérale sur l'assurance en cas d'accidents professionnels et non professionnels et de maladies professionnelles;
d) à la législation fédérale sur les allocations familiales aux travailleurs agricoles et aux petits paysans.

2 — La présente Convention s'applique également à tous les actes législatifs ou réglementaires qui modifient, modifiant ou complètent les législations énumérées au paragraphe premier du présent article.

3 — La présente Convention s'applique également :

a) aux dispositions légales instituant une nouvelle branche de la sécurité sociale, à condition qu'un accord intervienne à cet effet entre les Parties contractantes;
b) aux dispositions légales qui étendent les régimes existants à de nouvelles catégories de bénéficiaires, s'il n'y a pas, à cet égard, opposition de la Partie intéressée, notifiée à l'autre Partie dans un délai de trois mois à dater de la publication officielle desdites dispositions.

Article 2

1 — Sous réserve des dispositions contraires de la présente Convention et de son Protocole final, les ressortissants de l'une des Parties contractantes ainsi que les membres de leur famille et les survivants dont les droits dérivent desdits ressortissants sont soumis aux obligations et admis au bénéfice de la législation de l'autre Partie dans les mêmes conditions que les ressortissants de cette Partie.

2 — Le principe de l'égalité de traitement énoncé au paragraphe premier n'est pas applicable en ce qui concerne les dispositions légales suisses relatives à l'assurance-pensions facultative des ressortissants suisses à l'étranger, à l'assurance-pensions des ressortissants suisses travaillant à l'étranger pour le compte d'un employeur en Suisse et aux prestations de secours versées à des personnes âgées et à des invalides suisses résidant à l'étranger.

Article 3

Sous réserve des dispositions contraires de la présente Convention et de son Protocole final, les ressortissants turcs et suisses qui ont droit à des prestations de sécurité sociale en application des législations mentionnées à l'article premier, reçoivent ces prestations intégralement et sans restriction aucune aussi longtemps qu'ils résident sur le territoire de l'une des Parties contractantes. Sous les mêmes réserves, lesdites prestations sont accordées par l'une des Parties aux ressortissants de l'autre

qui résident dans un pays tiers aux mêmes conditions et dans la même mesure qu'à ses propres ressortissants résidant dans ce pays.

TITRE II

Législation applicable

Article 4

1 — Les ressortissants de l'une des Parties contractantes qui exercent une activité professionnelle sont soumis à la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle ils exercent leur activité.

2 — Lorsque, en vertu du principe énoncé au paragraphe premier, une personne est affiliée aux assurances-pensions des deux Parties pour des activités s'exerçant sur le territoire des deux Parties, des cotisations ne sont dues aux assurances de chacune des deux Parties qu'en fonction de l'activité exercée sur leur territoire respectif.

Article 5

1 — En dérogation à l'article 4, paragraphe premier, les ressortissants suisses ne sont affiliés aux assurances-invalidité, vieillesse et décès turques que s'ils en font la demande.

2 — Le principe énoncé à l'article 4, paragraphe premier, comporte les exceptions suivantes :

a) les travailleurs salariés qui sont occupés par une entreprise ayant son siège sur le territoire de l'une des Parties contractantes et qui sont détachés sur le territoire de l'autre pour y exécuter des travaux temporaires, demeurent soumis, pendant une période initiale de 24 mois, à la législation de la Partie sur le territoire de laquelle l'entreprise a son siège.

Si la durée du détachement se prolonge au-delà de ce délai, l'assujettissement à la législation de la première Partie peut exceptionnellement être maintenu pour une période à convenir d'un commun accord entre les autorités compétentes des deux Parties.

b) Les travailleurs salariés des entreprises de transport ayant leur siège sur le territoire de l'une des Parties, qui sont occupés sur le territoire de l'autre Partie, sont soumis à la législation de la Partie sur le territoire de laquelle l'entreprise a son siège, comme s'ils étaient occupés sur ce territoire. Cependant, lorsque l'entreprise a, sur le territoire de l'autre Partie, une succursale ou une représentation permanente, les travailleurs que celles-ci occupent sont assimilés à la législation de la Partie où elles se trouvent. A l'exception de ceux qui y sont envoyés à titre non permanent.

c) Les travailleurs salariés d'un service officiel détachés de l'une des Parties dans l'autre sont soumis aux dispositions légales de la Partie d'où ils sont détachés.

d) Les alinéas a) et b) s'appliquent à tous les travailleurs salariés, quelle que soit leur nationalité.

Article 6

1 — Les ressortissants de l'une des Parties contractantes envoyés comme membres des missions diplomatiques et postes consulaires de cette Partie sur le territoire de l'autre sont soumis à la législation de la première Partie.

2 — Les ressortissants de l'une des Parties qui sont engagés sur le territoire de l'autre pour des travaux dans une mission diplomatique ou un poste consulaire de la première Partie sont assurés selon la législation de la seconde Partie. Ils peuvent opter pour l'application de la législation de la première Partie dans un délai de six mois suivant le début de leur emploi ou suivant la date de la mise en vigueur de la présente Convention.

3 — Les dispositions du paragraphe 2 sont applicables par analogie aux ressortissants de l'une des Parties qui sont employés au service personnel d'une des personnes visées au paragraphe premier, lorsqu'ils ont la même nationalité que ces derniers.

4 — Les paragraphes 1 à 3 ne sont pas applicables aux membres honoraires des postes consulaires et à leurs employés.

Article 7

Les autorités compétentes des deux Parties contractantes peuvent convenir des exceptions aux règles énoncées aux articles 4 à 6.

¹ Entrée en vigueur le 1er janvier 1972, soit le premier jour du deuxième mois ayant suivi l'échange des instruments de ratification, qui a eu lieu à Berne le 11 novembre 1971, avec effet rétroactif au 1er janvier 1969, conformément au paragraphe 2 de l'article 33

TITRE III

Dispositions particulières

CHAPITRE PREMIER

Invalidité, vieillesse et décès

SECTION A.

Application de la législation suisse

Article 8

1 — Les ressortissants turcs ont droit aux rentes ordinaires et aux allocations pour impotents de l'assurance-vieillesse et survivants suisse, sous réserve du paragraphe 2 du présent article aux mêmes conditions que les ressortissants suisses.

2 — Lorsque le montant de la rente ordinaire partielle que peut prétendre un ressortissant turc qui ne réside pas en Suisse s'élève à dix pour cent au plus de la rente ordinaire complète, celui-ci n'a droit qu'à une indemnité unique égale à la valeur actuée de la rente due. Le ressortissant turc qui a bénéficié d'une telle rente partielle et qui quitte définitivement le territoire helvétique reçoit également une pareille indemnité.

Lorsque le montant de la rente ordinaire partielle est supérieur à dix pour cent mais inférieur à vingt pour cent de la rente ordinaire complète, le ressortissant turc qui ne réside pas en Suisse ou qui quitte définitivement peut choisir entre le versement de la rente ou celui d'une indemnité unique. Ce choix doit s'effectuer, dans les cas où l'assuré réside hors de Suisse, lorsqu'il demande la rente et, dans les cas où il a déjà bénéficié d'une rente en Suisse, lorsqu'il quitte ce pays.

Lorsque l'indemnité unique a été versée par l'assurance suisse, ni le bénéficiaire ni ses survivants ne peuvent plus faire valoir de droit envers cette assurance en vertu des cotisations payées jusqu'alors.

Article 9

1 — Les ressortissants turcs qui résident en Suisse peuvent prétendre les mesures de réadaptation de l'assurance-invalidité suisse si, immédiatement avant le moment où est survenu l'invalidité, ils ont payé des cotisations à l'assurance suisse pendant une année entière ou moins.

2 — Les épouses et les veuves de nationalité turque qui n'exercent pas d'activité lucrative, ainsi que les enfants mineurs de même nationalité qui résident en Suisse, peuvent prétendre les mesures de réadaptation de l'assurance-invalidité suisse, si immédiatement avant le moment où est survenu l'invalidité, ils ont résidé en Suisse d'une manière ininterrompue pendant une année ou moins. Les enfants mineurs peuvent en outre prétendre de telles mesures lorsqu'ils résident en Suisse et y sont nés invalides ou y ont résidé d'une manière ininterrompue depuis leur naissance.

Article 10

1 — Les ressortissants turcs ont droit aux rentes ordinaires et aux allocations pour impotents de l'assurance-invalidité suisse, sous réserve des paragraphes 2 et 3, aux mêmes conditions que les ressortissants suisses.

2 — Les rentes ordinaires pour les assurés dont le degré d'invalidité est inférieur à cinquante pour cent ne peuvent pas être versées aux ressortissants turcs qui quittent définitivement la Suisse. Lorsqu'un ressortissant turc bénéficiaire d'une demi-rente ordinaire de l'assurance-invalidité suisse réside à l'étranger, cette rente continue de lui être versée sans modification si l'invalidité dont il souffre subit une aggravation.

3 — Pour déterminer les périodes de cotisations qui doivent servir de base au calcul de la rente ordinaire de l'assurance-invalidité suisse due à un ressortissant turc ou suisse, les périodes de cotisations accomplies selon les dispositions légales turques sont prises en compte comme des périodes de cotisations suisses en tant qu'elles ne se superposent pas à ces dernières. Pour ladite prise en compte, 30 jours de cotisations s'comptent selon la législation turque visée à l'article premier, paragraphe premier, alinéa A, lettre a) sont considérés comme équivalents à un mois de cotisations accompli selon la législation suisse. Seules les périodes de cotisations suisses sont prises en considération pour déterminer le salaire annuel moyen.

4 — Les rentes ordinaires de vieillesse ou de survivante de l'assurance suisse venant se substituer à une rente d'invalidité, fixée selon le paragraphe précédent, sont calculées sur la base des dispositions légales suisses compte tenu exclusivement des périodes de cotisations suisses. Si toutefois les périodes d'assurance turques, compte tenu de l'article 12, n'ouvrent exceptionnellement pas droit à une prestation turque analogue, elles sont également prises en compte pour déterminer les périodes de cotisations qui doivent servir de base au calcul des rentes suisses mentionnées.

Article 11

Les ressortissants turcs ont droit aux rentes extraordinaires de l'assurance, invalidité, vieillesse et survivants suisse aux mêmes conditions que les ressortissants suisses, aussi longtemps qu'ils conservent leur domicile en Suisse et si, immédiatement avant la date à partir de laquelle ils demandent la rente, ils ont résidé en Suisse de manière ininterrompue pendant dix années ou moins lorsqu'il s'agit d'une rente de vieillesse et pendant cinq années ou moins lorsqu'il s'agit d'une rente de survivants, d'une rente d'invalidité ou d'une rente de vieillesse venant se substituer à ces deux prestations.

SECTION B.

Application de la législation turque

Article 12

1 — Les périodes de cotisations accomplies dans l'assurance-vieillesse et survivants suisse sont totalisées avec les périodes accomplies selon la législation turque pour l'ouverture du droit à une pension de vieillesse ou de survivants selon cette législation, en tant qu'elles ne se superposent pas. Cette disposition ne s'applique que si la durée de cotisations selon la législation turque est au moins égale à 360 jours ou à 12 mois, selon le cas.

2 — Lorsque l'octroi des prestations visées au paragraphe précédent est subordonné à la condition que les périodes de cotisations aient été accomplies dans une activité soumise à un régime spécial, seules sont totalisées pour l'admission au bénéfice de ces prestations les périodes accomplies en Suisse dans la même activité. Si, nonobstant la totalisation desdites périodes, l'assuré ne remplit pas les conditions lui permettant de bénéficier des prestations du régime spécial en cause, les périodes dont il s'agit sont également totalisées pour l'admission au bénéfice des prestations du régime général.

3 — Lorsque, conformément aux paragraphes 1 et 2, une prestation turque est accordée compte tenu des périodes de cotisations suisses, elle se calcule comme suit :

a) l'organisme compétent turc fixe tout d'abord le montant de la prestation que pourraient prétendre l'assuré ou ses survivants si toutes les périodes de cotisations dont il doit être tenu compte selon les paragraphes 1 et 2 avaient été accomplies selon la législation que cet organisme doit appliquer. Le salaire à prendre en considération se détermine toutefois d'après les salaires soumis aux cotisations pendant la période d'assurance accomplie en Turquie.

b) Sur la base de ce montant, porte le cas échéant au minimum de la pension garanti par la législation turque, l'organisme compétent détermine la prestation due au prorata de la durée des périodes accomplies selon la législation qu'il applique par rapport à la durée totale des périodes accomplies selon les législations des deux Parties.

4 — Si le montant de la prestation calculée selon la législation que l'organisme compétent turc applique, compte tenu des seules périodes de cotisations accomplies selon ladite législation, est supérieur au total des pensions partielles accordées par les assurances des deux Parties selon les dispositions de la présente Convention, l'assuré ou ses survivants ont droit, à la charge de l'organisme compétent turc, à un complément égal à la différence.

Article 13

1 — Lorsque, en vertu des seules périodes de cotisations accomplies selon la législation turque, un assuré ne peut pas faire valoir un droit à une pension d'invalidité aux termes de cette législation, les périodes de cotisations accomplies dans l'assurance-vieillesse et survivants suisse sont totalisées, dans la mesure où c'est nécessaire, pour l'ouverture du droit à ladite prestation, en tant que ces périodes ne se superposent pas. Cette disposition ne s'applique que si la durée de cotisations selon la législation turque est au moins égale à 360 jours ou à 12 mois, selon le cas.

2 — Les dispositions du paragraphe premier ne s'appliquent pas si l'assuré est au bénéfice d'une rente de l'assurance invalidité suisse.

Article 14

Lorsqu'un assuré bénéficiaire d'une demi-rente ordinaire de l'assurance-invalidité suisse et résidant en Turquie devient invalide ou sans de la législation turque et qu'en tenant compte des seules périodes de cotisations accomplies selon la législation turque, à l'exclusion de celles qui ont été prises en considération pour la détermination de la demi-rente suisse, il a droit à une prestation d'invalidité selon la législation turque, il bénéficie également de cette prestation.

Article 15

Pour l'application des articles 12 à 14,

a) lorsqu'une personne a été assujettie à l'assurance-vieillesse et survivants suisse avant d'être soumise à la législation turque, le début de son assujettissement à ladite assurance suisse est considéré comme le début de son assujettissement à la législation turque visée à l'article premier, paragraphe premier, alinéa A, lettre a) ;

b) pour la totalisation des périodes de cotisations et la détermination du montant de la prestation au prorata, un mois entier de cotisations à l'assurance-vieillesse et survivants suisse est considéré comme 30 jours ou un mois de cotisations accomplis conformément à la législation turque, selon le cas.

Article 16

Pour l'admission à l'assurance facultative continuée turque les périodes de cotisations accomplies selon les dispositions légales suisse sont prises en considération.

CHAPITRE 3

Accidents du travail et maladies professionnelles

Article 17

1 — Les ressortissants turcs et suisses ainsi que les ressortissants d'un pays tiers qui sont assurés en application de la législation de l'une des Parties contractantes et qui sont victimes d'un accident du

travail ou qui contractent une maladie professionnelle sur le territoire de l'autre Partie, peuvent demander à l'organisme assureur compétent de cette dernière Partie de servir toutes les prestations en nature nécessaires.

2 — Les ressortissants turcs et suisses ainsi que les ressortissants d'un pays tiers qui peuvent prétendre les prestations en nature à la suite d'un accident du travail ou d'une maladie professionnelle, conformément à la législation de l'une des Parties contractantes, bénéficient également de ces avantages lorsqu'ils transfèrent leur résidence sur le territoire de l'autre Partie pendant le traitement médical et avec l'autorisation préalable de l'organisme assureur compétent. Cette autorisation doit être accordée si aucune objection d'ordre médical n'est formulée et si la personne intéressée se rend auprès de sa famille.

3 — Les prestations en nature que les personnes visées aux paragraphes 1 et 2 du présent article peuvent prétendre sont allouées conformément aux dispositions légales applicables à l'organisme assureur du lieu de résidence désigné par les autorités compétentes.

4 — L'octroi de prothèses et d'autres prestations en nature de grande importance est subordonné, sauf en cas d'urgence absolue, à l'autorisation préalable de l'organisme assureur débiteur.

Article 18

1 — A l'exclusion des rentes, des indemnités pour frais funéraires et des majorations pour tierce personne les prestations en espèces auxquelles ont droit les ressortissants turcs et suisses selon les dispositions légales de l'une des Parties contractantes sont versées dans les cas prévus à l'article 17, paragraphes 1 et 2, par l'organisme compétent. L'organisme assureur débiteur le demande, et conformément aux modalités de la législation qui est applicable à ce dernier.

2 — L'organisme assureur débiteur doit préciser dans sa demande le montant des prestations en espèces devant à l'intéressé ainsi que la durée pendant laquelle ces prestations sont dues.

Article 19

L'organisme assureur débiteur rembourse le montant des prestations servies en application des articles 17 et 18 à l'organisme qui les a avancées, à l'exception des frais d'administration. En ce qui concerne les prestations visées à l'article 17, ce remboursement peut s'effectuer forfaitairement selon une procédure à convenir entre les autorités compétentes.

Article 20

En cas de maladie professionnelle, les organismes compétents des Parties contractantes appliquent leur propre législation.

Article 21

1 — Pour déterminer le droit aux prestations et le degré de réduction de la capacité de gain en cas d'accident du travail/maladie professionnelle selon les dispositions légales de l'une des Parties contractantes, les accidents/maladies reconnus comme accidents du travail/maladies professionnelles selon des dispositions légales de l'autre Partie sont pris en considération.

2 — Dans les cas d'accidents du travail/maladies professionnelles successifs donnant lieu à réparation par les assurances des deux Parties, les dispositions suivantes sont applicables aux prestations en espèces calculées en fonction du degré de réduction de la capacité de gain :

a) pour l'accident du travail/maladie professionnelle survenu antérieurement les prestations en espèces continuent d'être allouées. Le droit aux prestations n'est acquis que du fait de l'application du paragraphe premier, l'organisme assureur compétent sert les prestations en espèces conformément au degré de réduction de la capacité de gain résultant de cet accident du travail/maladie professionnelle;

b) pour le nouvel accident du travail/maladie professionnelle l'organisme compétent détermine la prestation selon le degré de la réduction de la capacité de gain résultant de l'accident du travail/maladie professionnelle qu'il doit prendre en considération conformément à la législation nationale qui lui est applicable.

Article 22

1 — Lorsqu'une personne peut prétendre des prestations selon les dispositions légales de l'une des Parties contractantes pour un dommage survenu sur le territoire de l'autre Partie et à le droit de réclamer à un tiers réparation de ce dommage, les dispositions suivantes sont applicables :

a) du côté turc la subrogation de l'organisme assureur suisse dans le droit de l'assuré selon la législation suisse est reconnue;

b) du côté suisse le droit propre de l'organisme assureur suisse est reconnu.

2 — Lorsqu'en application du paragraphe premier, des organismes assureurs des deux Parties ont le droit de réclamer la réparation d'un dommage en raison de prestations allouées pour le même événement ils sont créanciers solidaires et doivent procéder entre eux à la répartition des montants récupérés proportionnellement aux prestations dues par chacun d'eux.

CHAPITRE 3

Allocations familiales

Article 23

Les travailleurs agricoles turcs dont les enfants vivent hors de Suisse ont droit, pendant la durée de leur emploi en Suisse, aux allocations pour enfants prévues par la législation fédérale suisse.

TITRE IV

Dispositions diverses

Article 24

1 — Pour l'application de la présente Convention le terme « autorités compétentes » désigne :

En ce qui concerne la Turquie :

Le Ministère du Travail;

En ce qui concerne la Suisse :

L'Office fédéral des assurances sociales.

2 — Les autorités compétentes :

a) concluent tous arrangements administratifs nécessaires à l'application de la présente Convention;

b) se communiquent toutes informations concernant les mesures prises pour l'application de la présente Convention;

c) se communiquent toutes informations concernant les modifications de leur législation;

d) peuvent notamment convenir que chaque Partie contractante désigne des organismes de liaison;

e) peuvent fixer d'un commun accord des dispositions relatives à la notification d'actes judiciaires.

Article 25

1 — Pour l'application de la présente Convention les autorités et les organismes compétents se prêtent leur bons offices comme s'il s'agissait de l'application de leur propre législation.

2 — Pour l'appréciation du degré d'invalidité, les organismes de chaque Partie contractante se fondent, le cas échéant, sur des constatations médicales et des renseignements fournis par les organismes de l'autre Partie. Ils conservent toutefois le droit de faire procéder à un examen de l'assuré par un médecin de leur choix.

Article 26

1 — le bénéfice des exemptions ou réductions de droits de timbre et de taxes prévues par la législation de l'une des Parties contractantes pour les documents à produire en application de la législation de cette Partie est étendu aux documents à produire en application de la législation de l'autre Partie.

2 — Les autorités ou organismes compétents des deux Parties n'exigeront par le visa de légalisation des autorités diplomatiques ou consulaires sur les actes, certificats et documents qui doivent leur être produits pour l'application de la présente Convention.

Article 27

1 — Les documents à produire en application de la présente Convention sont recevables lorsqu'ils sont rédigés dans les langues officielles des Parties contractantes.

2 — Aux fins de l'application de la présente Convention, les organismes d'assurance des deux Parties peuvent correspondre entre eux dans leurs langues officielles soit directement, soit par l'intermédiaire des organismes de liaison, selon des modalités à établir par arrangement administratif.

Article 28

Les demandes, déclarations ou recours qui doivent, selon la législation applicable, être présentés dans un délai déterminé auprès d'un organisme de l'une des Parties contractantes, sont considérées comme recevables s'ils sont présentés dans le même délai auprès d'un organisme correspondant de l'autre Partie. Dans ce cas, ce dernier organisme transmet sans retard lesdites demandes, déclarations ou recours à l'organisme compétent de la première Partie en précisant la date de leur réception.

Article 29

1 — Les organismes débiteurs de prestations en application de la présente Convention s'en libèrent valablement dans le monnaie de leur pays, au cours du change en vigueur le jour du transfert.

2 — Le transfert des sommes que comporte l'application de la présente Convention et de son Protocole final ne peut pas être soumis aux dispositions restreignant le commerce des devises.

Article 30

1 — Toutes les difficultés relatives à l'application de la présente Convention sont régies d'un commun accord par les autorités compétentes des deux Parties contractantes.

2 — Au cas où il ne serait pas possible de parvenir à une solution par cette voie, le différend sera soumis à un organisme arbitral qui devra le résoudre selon les principes fondamentaux et l'esprit de la Convention. Les Parties contractantes arrêteront d'un commun accord la composition et les règles de procédure de cet organisme.

TITRE V

Dispositions transitoires et finales

Article 31

1 — La présente Convention n'ouvre aucun droit pour une période antérieure à la date de son entrée en vigueur.

2 — Toute période de cotisations ainsi que toute période de réajustement accomplie sous la législation de l'une des Parties contractantes avant la date d'entrée en vigueur de la présente Convention est prise en considération pour la détermination du droit aux prestations s'ouvrant conformément aux dispositions de cette Convention.

3 — Sous réserve des dispositions du paragraphe premier du présent article, un droit est ouvert, en vertu de la présente Convention, s'il se rapporte à l'éventualité de la vieillesse ou du décès, même lorsque cette éventualité s'est réalisée antérieurement à l'entrée en vigueur de ladite Convention.

Toutefois les rentes ordinaires de l'assurance-vieillesse et survie en Suisse ne sont allouées, selon les dispositions de la présente Convention, que si l'éventualité s'est réalisée après le 31 Décembre 1959, à condition que les cotisations n'aient pas été remboursées, en application de l'article 18, paragraphe 3, de la loi fédérale sur l'assurance-vieillesse et survie.

4 — La présente Convention ne s'applique pas aux droits qui ont été liquidés par l'octroi d'une indemnité forfaitaire ou par le remboursement des cotisations.

Article 32

Le Protocole final annexé fait partie intégrante de la présente Convention.

Article 33

1 — La présente Convention sera ratifiée et les instruments de ratification en seront échangés à BERNE aussitôt que possible.

2 — Elle sera mise en vigueur le premier jour du deuxième mois suivant l'échange des instruments de ratification avec effet rétroactif au 1er Janvier 1969.

Article 34

1 — La présente Convention est conclue pour une période d'une année. Elle se renouvelle par tacite reconduction d'année en année, sauf dénonciation par l'une ou l'autre des Parties contractantes qui devra être notifiée au moins trois mois avant l'expiration du terme.

2 — En cas de dénonciation de la Convention, tout droit acquis par une personne en vertu de ses dispositions doit être maintenu. Les arrangements régleront la détermination des droits en cours d'acquiescement selon les dispositions de ladite Convention.

En foi de quoi les plénipotentiaires des Parties contractantes ont signé la présente Convention.

Fait à ANKARA en deux exemplaires, l'un en français, l'autre en turc, les deux textes faisant également foi, le 1er Mai 1969.

Pour le Conseil fédéral suisse :

CRISTOFORO MOTTA

Pour le Gouvernement
de la République de Turquie :

Z. BENSAN

Protocole Final
relatif à la Convention de sécurité sociale entre
la Suisse et la Turquie

Lors de la signature, à ce jour, de la Convention de sécurité sociale entre la Suisse et la Turquie, appelée ci-après «la Convention», les plénipotentiaires des deux Parties contractantes sont convenus des dispositions suivantes :

1. Chacune des deux Parties se déclare d'accord de ne pas mettre d'obstacle à l'application de l'assurance facultative ou continuée de l'autre sur son territoire.

2. En application de l'article 2 de la Convention, l'article 96 de la loi du 13 Juin 1911 sur l'assurance en cas de maladie et d'accidents prévoyant une réduction des prestations servies aux étrangers n'est applicable ni aux ressortissants turcs ni à leurs survivants quelle que soit leur nationalité.

3. Au sens de la Convention, le terme «résidents» signifie séjourner habituellement.

4. Dans les cas de l'article 5, paragraphe 2, lettre b de la Convention, les entreprises de transport de l'une des Parties contractantes sont considérées comme appartenant à l'organisme compétent de l'autre les personnes qui sont détachées à titre non permanent.

5. L'indemnité unique prévue à l'article 8, paragraphe 3 de la Convention est égale à la valeur actuelle de la rente due lors de la réalisation de l'éventualité assurée selon le droit suisse ou à la valeur actuelle de cette rente au moment où l'assuré quitte définitivement la Suisse, lorsque ce départ se situe après l'octroi de la rente.

6. Les ressortissants turcs domiciliés en Suisse qui quittent la Suisse pour une période de trois mois au maximum par année civile n'interrompent pas leur résidence en Suisse au sens de l'article 11 de la Convention. En revanche, les périodes pendant lesquelles les ressortissants turcs résidant en Suisse ont été exemptés de l'assurance-invalidité, vieillesse et survivants suisse ne sont pas prises en compte pour l'accomplissement des délais prescrits audit article.

7. Sont considérés comme étant assurés dans l'assurance-invalidité suisse les ressortissants turcs non domiciliés en Suisse qui, à la suite d'une maladie ou d'un accident, ont dû abandonner leur activité en Suisse mais demeurent dans ce pays jusqu'à la survenance de l'invalidité.

8. Les remboursements de cotisations payées à l'assurance-vieillesse et survivants suisse qui ont été effectués avant l'entrée en vigueur de la Convention ne font pas obstacle à l'octroi de rentes extraordinaires en application de l'article 11 de la Convention; dans ces cas toutefois, le montant des cotisations remboursées est imputé sur celui des rentes à verser.

9. Les cotisations versées à l'assurance-vieillesse et survivants suisse qui ont été remboursées aux ressortissants turcs ne peuvent plus être retrasmis à l'assurance suisse. Il ne peut plus découler desdites cotisations aucun droit envers cette assurance.

10. Les dispositions de la Convention concernant l'entraide administrative et médicale ainsi que les articles 22 et 29 s'appliquent également en Turquie aux accidents non professionnels couverts par l'organisme compétent suisse.

11. Il est constaté qu'en application des législations actuellement en vigueur dans les cantons suisses, les travailleurs turcs en Suisse qui ne sont pas occupés dans l'agriculture ont droit aux allocations pour enfants en faveur de leurs enfants vivant hors de Suisse.

Du côté turc l'assurance est donnée qu'en cas d'introduction d'une législation sur les allocations familiales, la Turquie est prête à conclure avec la Suisse un accord complémentaire à ce sujet se fondant sur le principe de l'égalité de traitement.

12. Les transferts visés à l'article 29, paragraphe 2, de la Convention comprennent notamment les prestations d'assurance, les cotisations

aux assurances facultative ou continuée et les versements provenant de la réparation de dommages selon l'article 22 de la Convention.

13. En ce qui concerne l'invalidité, l'article 31, paragraphe 1, de la Convention s'applique également dans les cas où, au moment de la mise en vigueur de la Convention, l'assuré réside encore sur le territoire de la Partie dans laquelle l'invalidité est survenue.

D'autre part les prestations qui avaient été accordées par l'une des Parties et dont le versement avait été suspendu en application de la législation de cette Partie du fait du départ de l'étranger droit pour l'étranger seront versées à partir de l'entrée en vigueur de la Convention et sous réserve de ses dispositions.

14. Lorsque les travailleurs turcs ne sont pas déjà au bénéfice d'une assurance des soins médicaux et pharmaceutiques au sens de la loi fédérale du 13 Juin 1911 sur l'assurance en cas de maladie et d'accidents, leur employeur doit veiller à ce qu'ils contractent une telle assurance et, s'ils ne le font pas, doit en conclure une pour eux. Il peut déduire de leur salaire la cotisation due à cette assurance, des ententes différentes entre les parties intéressées demeurant réservées.

15. L'accès à l'assurance-maladie suisse est facilité de la manière suivante :

a) lorsqu'un ressortissant de l'une des Parties contractantes transfère sa résidence de Turquie en Suisse et sort de l'assurance-maladie turque, il doit être admis indépendamment de son âge par l'une des caisses-maladie suisses reconnues désignées par l'autorité compétente suisse et il peut s'assurer tant pour une indemnité journalière que pour les soins médicaux et pharmaceutiques, à condition

— qu'il remplisse les autres prescriptions statutaires d'admission,

— qu'il ait été affirmé à une institution d'assurance-maladie turque avant le transfert de résidence,

— qu'il demande son admission dans une caisse suisse dans les trois mois à compter de la cessation de son affiliation en Turquie et

— qu'il ne change pas de résidence uniquement aux fins de suivre un traitement médical ou curatif;

b) l'épouse et les enfants de moins de 20 ans d'un ressortissant de l'une des Parties contractantes bénéficiant du même droit d'admission dans une caisse-maladie reconnue, au titre soins médicaux et pharmaceutiques, lorsqu'ils satisfont aux conditions énoncées ci-dessus, la co-assurance étant assimilée à l'affiliation;

c) les périodes d'assurance accomplies dans l'assurance-maladie turque sont prises en considération pour l'ouverture du droit aux prestations à la condition toutefois, en ce qui concerne les prestations de maternité, que l'assurée ait été affiliée depuis 3 mois à une caisse-maladie suisse.

16. a) Lorsqu'un ressortissant de l'une des Parties contractantes qui a été affilié à une caisse-maladie suisse reconnue transfère sa résidence en Turquie et y travaille dans une entreprise assujettie aux assurances-maladie et maternité, les périodes d'assurance accomplies dans ladite caisse suisse sont prises en considération pour l'acquisition du droit aux prestations en espèces et en nature dans les assurances turques susnommées pour lui-même et les membres de sa famille.

b) les ressortissants turcs ou suisses résidant en Turquie qui bénéficient d'une pension ou d'une rente turque partielle ou complète, ainsi que les membres de leur famille, ont droit aux prestations en nature en cas de maladie selon la législation turque.

Fait à ANKARA en deux exemplaires, l'un en français, l'autre en turc, les deux textes faisant également foi, le 1er Mai 1989

Pour le Conseil fédéral suisse :

CRISTOFORO MOTTA

Pour le Gouvernement
de la République de Turquie :

Z. BENSAN

[TRANSLATION — TRADUCTION]

CONVENTION¹ ON SOCIAL SECURITY BETWEEN SWITZERLAND AND THE REPUBLIC OF TURKEY

The Swiss Federal Council and the Government of the Republic of Turkey,

Desiring to regulate the situation of the nationals of the two States with regard to Turkish and Swiss legislation respecting social insurance, have decided to conclude a Convention and have for this purpose appointed as their plenipotentiaries:

The Swiss Federal Council, Mr. Cristoforo Motta, Delegate to international convention on social security;

The Government of the Republic of Turkey, Mr. Zübeyir Bensan, Director General a.i. of the Department of Social Affairs of the Ministry of Foreign Affairs,

who, having exchanged their full powers, found in good and due form, have agreed on the following provisions:

TITLE I. GENERAL PROVISIONS

Article 1

1. This Convention shall apply:
 - A. In Turkey: To the legislative provisions concerning:
 - (a) Social insurance for employed persons (sickness, maternity, disability, old age, death, industrial accidents and occupational diseases);
 - (b) The pension fund for civil servants and public employees;
 - B. In Switzerland: To the federal legislative measures concerning:
 - (a) Old age and survivor's insurance;
 - (b) Disability insurance;
 - (c) Insurance against industrial and non-industrial accidents and occupational diseases;
 - (d) Family allowances for agricultural workers and small farmers.
2. This Convention shall also apply to any laws or regulations codifying, amending or supplementing the legislation specified in paragraph 1 of this article.
3. This Convention shall also apply to:
 - (a) The legal provisions establishing a new branch of social security, provided that an agreement to that effect is reached between the Contracting Parties;
 - (b) The legal provisions extending existing schemes to new classes of beneficiaries, unless the Party concerned notifies the other Party, within a period of three months after the official publication of the said provisions of its opposition thereto.

¹ Came into force on 1 January 1972, i.e., the first day of the second month following the exchange of the instruments of ratification, which took place at Berne on 11 November 1971, with retroactive effect from 1 January 1969, in accordance with article 33 (2).

Article 2

1. Unless otherwise provided for in this Convention and the Final Protocol thereto, nationals of either Contracting Party and members of their families and survivors whose rights derive from the said nationals shall be subject to the obligations, and shall be entitled to enjoy the advantages, of the legislation of the other Party, under the same conditions as nationals of the latter Party.

2. The principle of equality of treatment set forth in paragraph 1 shall not apply in the case of Swiss legal provisions relating to optional pensions insurance for Swiss nationals abroad, pensions insurance for Swiss nationals working abroad on behalf of an employer in Switzerland, or relief payments to Swiss aged or disabled persons resident abroad.

Article 3

Unless otherwise provided for in this Convention and the Final Protocol thereto, Turkish and Swiss nationals who are entitled to social security benefits under the legislation specified in article 1 shall receive such benefits in full and without curtailment as long as they reside in the territory of either Contracting Party. With the same proviso, such benefits shall be granted by one of the Parties to nationals of the other who are resident in a third country, on the same conditions and to the same extent as to its own nationals resident in that country.

TITLE II. APPLICABLE LEGISLATION

Article 4

1. Nationals of either Contracting Party who exercise an occupation shall be subject to the legislation of the Contracting party in whose territory they exercise that occupation.

2. When, by reason of the principle set forth in paragraph 1, a person is insured under the pensions insurance of both Parties for occupations being exercised in the territory of both Parties, contributions shall be payable to the insurance of each of the two Parties only by virtue of the occupation exercised in their respective territory.

Article 5

1. Notwithstanding article 4, paragraph 1, Swiss nationals shall be insured under Turkish disability, old age and death insurance only if they so request.

2. The principle set forth in article 4, paragraph 1, shall admit of the following exceptions:

(a) A person employed by an enterprise having its principal place of business in the territory of one of the Contracting Parties who is seconded to work temporarily in the territory of the other Party shall remain subject, for an initial period of 24 months, to the legislation of the Party in whose territory the enterprise has its principal place of business.

If the period of secondment exceeds 24 months, the legislation of the first-mentioned Party may, by way of exception, continue to apply for a period to be agreed upon by the competent authorities of the two Parties.

(b) Employed persons who belong to a transport enterprise having its principal place of business in the territory of either Party who are employed in the territory of the other Party shall be subject to the legislation of the Party in whose territory the enterprise has its principal place of business, as if they were employed in that territory. However, when the enterprise has a branch or a permanent agency in the territory of the other Party, the persons employed by the latter shall be subject to the legislation of the Party where the branch or permanent agency is situated, with the exception of those who are sent there on a non-permanent basis.

(c) Employed persons who belong to an official administrative department and are seconded from one Party to the other shall be subject to the legislation of the Party from which they were seconded.

(d) Subparagraphs (a) and (b) shall apply to all employed persons, whatever their nationality.

Article 6

1. Nationals of one of the Contracting Parties sent as members of a diplomatic mission or of a consular post of that Party to the territory of the other Party shall be subject to the legislation of the first-mentioned Party.

2. Nationals of one of the Parties who are recruited in the territory of the other Party to work there in a diplomatic mission or in a consular post of the first-mentioned Party shall be insured in accordance with the legislation of the second-mentioned Party. They may, within a period of six months after the commencement of their employment or the entry into force of this Convention, elect to be subject to the legislation of the first-mentioned Party.

3. The provisions of paragraph 2 shall apply *mutatis mutandis* to nationals of one of the Parties who are in the personal employ of one of the persons referred to in paragraph 1, when they have the same nationality as the latter.

4. Paragraphs 1 to 3 shall not apply to honorary members of a consular post or to their employees.

Article 7

The competent authorities of both Contracting Parties may agree to make exceptions to the rules set forth in articles 4 to 6.

TITLE III. SPECIAL PROVISIONS

CHAPTER 1. DISABILITY, OLD AGE AND DEATH

Section A. Application of Swiss legislation

Article 8

1. A Turkish national shall be entitled to ordinary annuities and to grants for disabled persons under Swiss old age and survivors' insurance, subject to paragraph 2 of this article, on the same conditions as Swiss nationals.

2. When the partial ordinary annuity which a Turkish national who does not reside in Switzerland may claim is at most 10 per cent of the full ordinary annuity, that Turkish national shall be entitled only to a single grant equal to the current value

of the annuity payable. A Turkish national who has received such a partial annuity and who leaves Swiss territory for good shall also receive such a grant.

When the partial ordinary annuity is more than 10 per cent by less than 20 per cent of the full ordinary annuity, a Turkish national who does not reside in Switzerland or who leaves it for good may choose between payment of the annuity or of a single grant. This choice shall be made, if the insured party resides outside of Switzerland, when he requests the annuity, and, if he has already received an annuity in Switzerland, when he leaves that country.

When the single grant has been paid by Swiss insurance, neither the beneficiary nor the survivors shall be entitled any longer to make a claim against that insurance by virtue of the contributions paid up to that time.

Article 9

1. Turkish nationals residing in Switzerland shall be entitled to take advantage of the rehabilitation measures provided under Swiss disability insurance if, immediately before the onset of disability, they have paid contributions to Swiss insurance for at least one whole year.

2. Married women and widows of Turkish nationality who are not gainfully occupied and minors of the same nationality who reside in Switzerland shall be entitled to take advantage of the rehabilitation measures provided under Swiss disability insurance, if, immediately before the onset of disability they have resided continuously in Switzerland for at least one year. Minors shall also be entitled to take advantage of such measures if they reside in Switzerland and were either born there disabled or have resided there continuously since their birth.

Article 10

1. Turkish nationals shall be entitled to ordinary annuities and to grants for disabled persons under Swiss disability insurance, except as indicated in paragraphs 2 and 3, on the same conditions as Swiss nationals.

2. Ordinary annuities for insured persons whose degree of disability is less than 50 per cent may not be paid to Turkish nationals who leave Switzerland for good. When a Turkish national receiving an ordinary half annuity under Swiss disability insurance resides abroad, this annuity shall continue to be paid to him unchanged if the disability from which he suffers grows worse.

3. In order to determine the contribution periods to be used as a basis for calculating the ordinary annuity payable under Swiss disability insurance to a Swiss or Turkish national, contribution periods completed under Turkish legislation shall be treated as Swiss contribution periods in so far as they do not overlap with the latter periods. For the purposes of the said calculation, 30 days of contributions completed according to the Turkish legislation referred to in article 1, paragraph 1 A (a), shall be deemed equivalent to one month of contributions completed according to Swiss legislation. For the determination of the average annual income, only Swiss contribution periods shall be taken into account.

4. Ordinary old age or survivor's annuities provided under Swiss insurance taking the place of a disability annuity established in accordance with the preceding paragraph shall be calculated on the basis of Swiss legislation, taking into account exclusively the Swiss contribution periods. If, however, the Turkish insurance periods, taking into account article 12, do not, by way of exception, establish

entitlement to an equivalent Turkish benefit, they shall also be taken into consideration in order to determine the contribution periods to be used as a basis for calculating the afore-mentioned Swiss annuities.

Article 11

A Turkish national shall be entitled to a special annuity under Swiss disability, old age and survivors' insurance on the same terms as a Swiss national as long as he maintains his domicile in Switzerland and if, immediately before the date with effect from which he claims the annuity, he has resided in Switzerland for a continuous period of at least 10 years in the case of an old age annuity and at least five years in the case of a survivor's annuity or a disability annuity, or an old age annuity taking the place of those two benefits.

Section B. Application of Turkish legislation

Article 12

1. The contribution periods completed for Swiss old age and survivors' insurance and the periods completed under Turkish legislation shall, in so far as they do not overlap, be aggregated for entitlement to an old age or survivor's pension under that legislation. This provision shall apply only if the period of the contributions under Turkish legislation is equivalent to at least 350 days or 12 months, as the case may be.

2. When the award of the benefits referred to in the preceding paragraph is subject to the condition that the contribution periods should have been completed in an occupation which is subject to a special scheme, only the periods completed in Switzerland in that same occupation shall be aggregated for the purpose of qualification for such benefits. If, notwithstanding the aggregation of the said periods, the insured does not satisfy the conditions allowing him to benefit from the allowances of the special scheme in question, the periods concerned shall also be aggregated for the purpose of qualification for the benefits of the general scheme.

3. When, in accordance with paragraphs 1 and 2, a Turkish benefit is awarded taking into account Swiss contribution periods, it shall be calculated as follows:

(a) The competent Turkish institution shall first establish the amount of the benefit which the insured person or his survivors might claim if all the contribution periods which must be taken into account in accordance with paragraphs 1 and 2 had been completed under the legislation to be applied by that institution. The salary to be taken into consideration shall, however, be determined according to the salaries subject to contributions during the period of insurance completed in Turkey.

(b) On the basis of this amount, increased if need be to the minimum pension guaranteed by Turkish legislation, the competent institution shall determine the benefit payable in proportion to the periods completed under the legislation which it applies as related to the total periods completed under the legislation of the two Parties.

4. If, taking into account only the contribution periods completed under the legislation which the Turkish institution applies, the amount of the benefit calculated according to that legislation is higher than the total of the partial pensions granted by the insurance of the two Parties under the provisions of this Convention, the insured

person or his survivors shall be entitled to a supplement equal to the difference, which shall be paid by the Turkish institution.

Article 13

1. When, by virtue solely of the contribution periods completed under Turkish legislation, an insured person cannot establish entitlement to a disability pension under that legislation, the contribution periods completed under Swiss old age and survivors' insurance shall, in so far as they do not overlap, be aggregated to the extent necessary to establish entitlement to the said benefit. This provision shall apply only if the period of the contributions under Turkish legislation is equivalent to at least 350 days or 12 months, as the case may be.

2. The provisions of paragraph 1 shall not apply if the insured person is in receipt of an annuity under Swiss disability insurance.

Article 14

When an insured person in receipt of an ordinary half-annuity under Swiss disability insurance and residing in Turkey becomes disabled within the meaning of Turkish legislation and, when taking into account only the contribution periods completed under Turkish legislation, to the exclusion of those which had been taken into consideration in determining the Swiss half-annuity, he is entitled to a disability benefit under Turkish legislation, he shall also receive the benefit.

Article 15

For the purposes of the application of article 12 to 14:

(a) Where a person has been subject to Swiss old age and survivors' insurance before being subject to Turkish legislation, the date on which he first became subject to the said Swiss insurance shall be deemed to be the date on which he first became subject to the Turkish legislation referred to in article 1, paragraph 1 A (a);

(b) For the purpose of aggregating the contribution periods and determining the proportionate amount of the benefit, an entire month of contributions to Swiss old age and survivors' insurance shall be deemed to be 30 days or one month of contributions completed in accordance with Turkish legislation, as the case may be.

Article 16

For qualification for Turkish continued optional insurance, the contribution periods completed in accordance with Swiss legislation shall be taken into consideration.

CHAPTER 2. INDUSTRIAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES

Article 17

1. Turkish and Swiss nationals, as well as nationals of a third country, who are insured under the legislation of one of the Contracting Parties and who sustain an industrial accident or contract an occupational disease in the territory of the other Party, shall be entitled to claim from the competent insurance institution of the latter Party all necessary benefits in kind.

2. Turkish and Swiss nationals, as well as nationals of a third country, who are entitled to benefits in kind as a result of an industrial accident or an occupational

disease, under the legislation of either Contracting Party, shall also enjoy those advantages when they transfer their residence to the territory of the other Party during medical treatment and with the prior authorization of the competent insurance institution. This authorization must be granted if there is no objection on medical grounds and if the person concerned goes to his family.

3. The benefits in kind to which the persons referred to in paragraphs 1 and 2 of this article are entitled shall be awarded in accordance with the legislation applicable to the insurance institution of the place of residence designated by the competent authorities.

4. The granting of prostheses and other substantial benefits in kind shall be subject, except in the case of an absolute emergency, to prior authorization from the debtor insurance institution.

Article 18

1. With the exception of annuities, grants for funeral costs and third party supplementary allowances, the benefits in kind to which Turkish and Swiss nationals are entitled under the legislation of one of the Contracting Parties shall be paid, in the cases provided for in article 17, paragraphs 1 and 2, by the competent institution, if the debtor insurance institution so requests, and in accordance with the procedure specified in the legislation applicable to the latter.

2. In its requests, the debtor insurance institution shall state the amount of the benefits in kind accruing to the person concerned, as well as the period during which these benefits are payable.

Article 19

The debtor insurance institution shall refund the amount of the benefits paid under articles 17 and 18 to the institution which advanced them, except for administrative costs. The benefits referred to in article 17 may be refunded in a lump sum in accordance with a procedure to be agreed upon between the competent authorities.

Article 20

In the case of occupational disease, the competent bodies of the Contracting Parties shall apply their own legislation.

Article 21

1. For the purpose of determining the entitlement to benefits and the extent to which earning capacity has been impaired as a result of an industrial accident or occupational disease under the legislation of one of the Contracting Parties, the accidents and diseases recognized as industrial accidents or occupational diseases under the legislation of the other Party shall be taken into consideration.

2. In the case of successive industrial accidents or occupational diseases creating entitlement to compensation from the insurances of both Contracting Parties, the following provisions shall apply to benefits in kind calculated according to the extent to which earning capacity has been impaired:

(a) For the industrial accident sustained or occupational disease contracted at an earlier date, benefits in kind shall continue to be granted. If the entitlement to benefits is acquired only by virtue of the application of paragraph 1, the competent

insurance institution shall pay for benefits in kind according to the extent to which earning capacity has been impaired as a result of that industrial accident or occupational disease;

(b) For the subsequent industrial accident or occupational disease, the competent organization shall determine the benefit according to the extent to which earning capacity has been impaired as a result of the industrial accident or occupational disease that it must take into consideration pursuant to the national legislation applicable thereto.

Article 22

1. When a person may claim benefits under the legislation of one of the Contracting Parties for an injury sustained in the territory of the other Party and is entitled to claim compensation for that injury from a third party, the following provisions shall apply:

(a) On the Turkish side, the subrogation of the Swiss insurance institution in the right of the insured under Swiss legislation shall be recognized;

(b) On the Swiss side, the particular right of the Turkish insurance institution with regard to the third party under Turkish legislation shall be recognized.

2. When, in the application of paragraph 1, insurance institutions of the two Parties are entitled to compensation for an injury on the ground of benefits awarded for the same incident, they shall be jointly liable creditors and must proceed to allocate between themselves the amounts recovered proportionate to the benefits payable by each.

CHAPTER 3. FAMILY ALLOWANCES

Article 23

Turkish agricultural workers whose children live outside Switzerland shall be entitled, while they are employed in Switzerland, to the children's allowances provided for by Swiss federal legislation.

TITLE IV. MISCELLANEOUS PROVISIONS

Article 24

1. For the purposes of this Convention, the term "competent authority" means:

In relation to Turkey: The Ministry of Labour;

In relation to Switzerland: The Federal Office of Social Insurance.

2. The competent authorities:

(a) Shall enter into such administrative arrangements as may be required for the application of this Convention;

(b) Shall communicate all information regarding the measures taken for the application of this Convention;

(c) Shall communicate all information regarding the changes made in their legislation;

(d) May, in particular, agree that each Contracting Party should designate liaison bodies;

(e) May establish by common agreement provisions relating to the notification of judicial acts.

Article 25

1. The competent authorities and institutions shall furnish assistance to one another with regard to any matter relating to the application of this Convention as if the matter were one affecting the application of their own legislation.

2. When assessing the degree of disability, the institutions of each Contracting Party shall base themselves, where necessary, on medical reports and information provided by the institutions of the other Party. They shall, however, retain the right to have the insured person examined by a physician of their choice.

Article 26

1. Any exemption from, or reduction of, legal dues, charges and fees provided for in the legislation of one Contracting Party in connection with the issue of any document required to be produced for the purposes of that legislation, shall be extended to documents required to be produced for the purposes of the legislation of the other Party.

2. Where any certificate or other document has to be produced to the competent authorities or institutions of the Parties for the purpose of applying this Convention, that authority or institution shall not require the certificate or other document to be legalized by a diplomatic or consular authority.

Article 27

1. The documents required to be produced for the purposes of this Convention shall be admissible when they are drawn up in the official languages of the two Contracting Parties.

2. For the purposes of this Convention, the insurance institutions of the two Parties may correspond with each other in their official languages, either directly or through liaison bodies, according to the methods to be established by administrative arrangement.

Article 28

Any claim, notice or appeal which, under the applicable legislation, must be lodged within a prescribed period with an institution of either Contracting Party shall be deemed admissible if it is lodged within the same period with a corresponding institution of the other Party. In such cases, the latter body shall transmit the claim, notice of appeal without delay to the competent body of the first Party indicating the date of its receipt.

Article 29

1. The debtor institutions responsible for benefits under this Convention shall be held to discharge their responsibility validly by payment in the currency of their country at the rate of exchange in force on the date of transfer.

2. The transfer of the amount involved in the application of this Convention and the Final Protocol thereto may not be made subject to currency restrictions.

Article 30

1. Any difficulties relating to the application of this Convention shall be resolved by common agreement between the competent authorities of the two Contracting Parties.

2. If it is not possible to reach a solution in this manner, the dispute shall be submitted to an arbitrator body, which shall resolve it in accordance with the fundamental principles and spirit of the Convention. The Contracting Parties shall determine by common agreement the membership and the rules of procedure of that body.

TITLE V. TRANSITIONAL AND FINAL PROVISIONS

Article 31

1. No provision of this Convention shall confer any right for a period prior to the date of the entry into force of the Convention.

2. Any contribution period and any period of residence completed under the legislation of either Contracting Party prior to the date of the entry into force of this Convention shall be taken into account for the purpose of determining entitlement to benefits under the Convention.

3. Subject to the provisions of paragraph 1 of this article, a right shall be conferred, under this Convention, if it relates to the insurance contingency of old age or death, even when that contingency occurred prior to the entry into force of the said Convention.

However, under the provisions of this Convention, Swiss ordinary old age and survivors' insurance annuities shall be awarded only if the contingency occurred after 31 December 1959, provided that the contributions were not refunded, under article 18, paragraph 3, of the federal law on old age and survivors' insurance.

4. This Convention shall not apply to rights which have been settled by the award of a lump sum payment or the refund of contributions.

Article 32

The Final Protocol annexed to this Convention shall form an integral part thereof.

Article 33

1. This Convention shall be ratified and the instruments of ratification shall be exchanged in Berne as soon as possible.

2. It shall enter into force on the first day of the second month following the exchange of the instruments of ratification with retroactive effect to 1 January 1969.

Article 34

1. This Convention shall remain in force for a period of one year. Thereafter, it shall be automatically renewed from year to year, unless it is denounced by one of the Contracting Parties, which shall give notice of denunciation at least three months before the expiry of the period of validity.

2. In the event of the denunciation of the Convention, any right acquired by a person in accordance with its provisions must be maintained. The determination of

any rights then in course of acquisition by virtue of its provisions shall be the subject of agreements.

IN WITNESS WHEREOF the plenipotentiaries of the Contracting Parties have signed this Convention.

DONE at Ankara, on 1 May 1969, in duplicate, in the French and Turkish languages, both texts being equally authentic.

For the Swiss Federal Council:

CRISTOFORO MOTTA

For the Government
of the Republic of Turkey:

Z. BENSAN

FINAL PROTOCOL TO THE CONVENTION ON SOCIAL SECURITY BETWEEN SWITZERLAND AND TURKEY

At the time of the signing of the Convention on social security concluded this day between Switzerland and Turkey, hereinafter referred to as "the Convention" the plenipotentiaries of the two Contracting Parties have reached agreement on the following declarations:

1. Each of the two Parties declares its agreement not to impede the application of the optional or continued insurance of the other in its territory.

2. Under article 2 of the Convention, article 90 of the law of 13 June 1911 on sickness and accident insurance providing for a reduction of the benefits paid to foreigners shall apply neither to Turkish nationals nor to their survivors, whatever their nationality.

3. Within the meaning of the Convention, the words "to reside" shall mean to be ordinarily resident.

4. In the case of article 5, paragraph 2, (b), of the Convention, the transport enterprises of one of the Contracting Parties shall assign to the competent institution of the other Party persons who are seconded on a non-permanent basis.

5. The single payment provided for under article 8, paragraph 2, of the Convention shall be equal to the actual value of the annuity payable when the insured contingency occurs according to Swiss law or to actual value of that annuity at the time the insured leaves Switzerland permanently, when such departure occurs after the award of the annuity.

6. Turkish nationals residing in Switzerland who leave Switzerland for a period of a maximum of three months per calendar year do not interrupt their residence in Switzerland within the meaning of article 11 of the Convention. On the other hand, the periods during which Turkish nationals residing in Switzerland were exempt from coverage under Swiss disability, old age and survivors' insurance shall not be taken into account for the completion of the periods prescribed in the said article.

7. Turkish nationals who are not resident in Switzerland and who, following sickness or an accident, have had to abandon their occupation in Switzerland but remain in that country until the disability occurs shall be deemed to be insured under Swiss disability insurance.

8. Refunds of contributions paid to Swiss old age and survivor's insurance made before the entry into force of the Convention shall not prevent the granting of special annuities under article 11 of the Convention; in these cases, however, the amount of contributions refunded shall be deducted from that of the annuities to be paid.

9. Contributions paid to Swiss old age and survivors' insurance which have been refunded to Turkish nationals may no longer be retransferred to Swiss insurance. No further claim may be made on that insurance on the basis of those contributions.

10. The provisions of the Convention concerning administrative and medical mutual aid and articles 22 and 29 of the Convention shall also apply in Turkey to non-industrial accidents covered by the competent insurance institution in Switzerland.

11. It shall be noted that, under the legislation currently in force in the Swiss cantons, Turkish workers in Switzerland who are not employed in agriculture are entitled to children's allowances for their children living outside Switzerland.

On the Turkish side, an assurance is given that, should legislation on family allowances be introduced, Turkey shall be prepared to conclude with Switzerland a supplementary agreement on the subject based on the principle of equality of treatment.

12. The transfers referred to in article 29, paragraph 2, of the Convention shall include, in particular, insurance contributions, contributions to optional or continued insurance and payments arising from compensation for injury under article 22 of the Convention.

13. With regard to disability, article 31, paragraph 3, of the Convention shall also apply in cases where, at the time of the entry into force of the Convention, the insured person was still resident in the territory of the Party in which the disability occurred.

On the other hand, benefits which had been granted by one of the Parties and payment of which had been suspended under the legislation of that Party owing to the departure abroad of the person entitled thereto shall be paid with effect from the date of the entry into force of the Convention and subject to its provisions.

14. When Turkish workers are not already covered by medical and pharmaceutical insurance within the meaning of the federal law of 13 June 1911 on sickness and accident insurance, their employer must see to it that they take out such insurance and, if they do not, he must do so for them. He may deduct from their salary the contribution to this insurance from their wages, different understandings between the parties concerned remaining unaffected.

15. Access to Swiss sickness insurance shall be facilitated in the following manner:

(a) When a national of one of the Contracting Parties transfers his residence from Turkey to Switzerland and leaves Turkish sickness insurance, he must, regardless of his age, be admitted to one of the recognized Swiss sickness funds designated by the competent Swiss authority and he may take out cover for both a daily allowance and medical and pharmaceutical insurance, provided that:

He fulfils the other statutory prescriptions for admission;

He was insured under Turkish sickness insurance prior to the transfer of residence;

He requests admission to a Swiss fund within three months from the time his insurance in Turkey ceased; and

He is not changing his residence solely for the purposes of receiving medical treatment or therapy;

(b) The wife and children under 20 years of age of a national of one of the Contracting Parties shall enjoy the same right of admission to a recognized sickness fund for medical and pharmaceutical insurance when they meet the conditions set forth above, co-insurance being deemed equivalent to being insured;

(c) The periods of insurance completed under Turkish sickness insurance shall be taken into consideration in establishing entitlement to benefits; in the case of

maternity benefits, however, the insured person must have been insured for three months with a Swiss sickness fund.

16. (a) When a national of one of the Contracting Parties who has been insured with a recognized Swiss sickness fund transfers his residence to Turkey and works there in an enterprise that is subject to sickness and maternity insurance, the periods of insurance completed in the said Swiss fund shall be taken into consideration in establishing entitlement to benefits in cash and in kind under the aforementioned Turkish insurance for himself and the members of his family.

(b) Turkish and Swiss nationals residing in Turkey who receive a partial or full Turkish or annuity, as well as the members of their families, shall be entitled to benefits in kind in the event of sickness in accordance with Turkish legislation.

DONE at Ankara, on 1 May 1969, in duplicate in the French and Turkish languages, both texts being equally authentic.

For the Swiss Federal Council:

CRISTOFORO MOTTA

For the Government
of the Republic of Turkey:

Z. BENSAN
